

que el seu vici no comportava cap ajut a la seua professió. L'apassionada defensa de Lama del consum de cannabis, que fins i tot va arribar als tribunals ordinaris, va costar al futbolista francès l'acomiadament del seu club, encara que a França es destaparen sis casos més de futbolistes que fumaven *maria*.

Lluitar contra el dopatge. En els últims quatre anys, els casos de dopatge per causa de les drogues socials s'han multiplicat en el món del futbol i comparteixen protagonisme amb el dopatge per productes que beneficien els futbolistes. Itàlia, on la investigació científica sobre aquestes qüestions és més avançada que a la resta dels països futbolísticament més potents del planeta, va començar la lluita contra el dopatge amb el cas de Maradona, però no l'ha aturada. El desembre de 2001, Angelo Pagotto, porter del Perugia, de la Sèrie A (Primera Divisió espanyola), va donar positiu per cocaïna en un control de la Lega i va ser suspès per un període de dos anys. Uns mesos abans, al gener d'aquell any, la Policia Postal de Milà va iniciar una investigació sobre una suposada festa sexual amb prostitutes de luxe on havien participat deu jugadors de l'Inter i a la qual, a més de sexe i alcohol, podia haver-hi drogues. Les investigacions demostraren que els

jugadors havien concertat els encontres sexuals a través d'un portal d'Internet, però que no existia cap indicatiu de delictes, ja que la prostitució és legal al país transalpí. Enguany, l'escàndol de les festes sexuals ha esguitat diversos jugadors del Torí i el Juventus, per haver participat en orgies sexuals a canvi de 600 euros per nit. L'assumpte no és tancat, perquè una de les prostitutes interrogades va declarar que alguns jugadors pagaven els serveis sexuals amb cocaïna i haixix.

La llista de futbolistes sorpresos amb restes de cocaïna o cannabis en els controls antidopatge en els últims anys és molt extensa i inclou l'uruguaià del Penarol Carlos Aguilera, positiu per cocaïna al 1998, l'equatorià de la Unió Deportiva José Arroyo, positiu per marihuana al 2002, l'hondureny Oscar Lagos, sancionat per consum de cocaïna i marihuana i expulsat de la Copa Amèrica de 2001 en què participava amb la seua selecció, el davanter de Ghana Ismail Danko, acomiadat del Borussia de Dortmund el 1999 per fumar marihuana, i el defensa brasiler del Vasco de Gama Junior Baiano, positiu per cocaïna després de guanyar la final del Campionat de Brasil de 2001 amb el seu club. Igualment, la carrera professional de l'antic jugador del Tenerife i del València Chemo del Solar va acabar

malament; fa uns dies, un control antidopatge va revelar que havia consumit coca, encara que el jugador al·lega que provenia de la composició d'una infusió que prenia abans dels partits.

Però aquesta psicosi té un episodi divertit que pot servir d'exemple sobre el paper dels mitjans de comunicació en aquesta qüestió. Alguns diaris sensacionalistes britànics començaren a traure a la llum, fa tres anys, detalls de la vida desordenada d'un grup de jugadors del Liverpool, entre els quals hi havia l'ara futbolista del Reial Madrid Steve McManaman i el davanter Robbie Fowler. Els diaris parlaven de les nits de disbauxa que els futbolistes dels "reds" passaven sovint a coneguts pubs de la ciutat en companyia femenina i, fins i tot, de les inclinacions cap al consum de cocaïna de Fowler. Aquest, fart de les especulacions, va idear una curiosa revenja contra totes les veus que l'acusaven de drogoaddicte: després de marcar un gol en un partit de Copa contra l'Everton amb el seu equip, Fowler va anar a la ratlla que delimita l'àrea petita de la porteria rival i va fer el gest de ficar-se-la pel nas. La Federació anglesa de Futbol va sancionar el davanter amb cinc partits per "conducta deshonesta en un camp de futbol".

Paco Gisbert

El tercer temps

La història del futbol és plena d'incidents protagonitzats per futbolistes embriacs. El Regne Unit lidera aquesta classificació.

Des dels seus orígens, el futbol al Regne Unit ha conservat una tradició festiva que consisteix a reunir-se després dels partits els jugadors dels dos equips per beure unes cerveses i comentar les incidències del terreny de joc. Els britànics batejaren aquesta saludable pràctica com "el tercer temps", una mena de continuació del partit sense una pilota pel mig tan arrelada al futbol de les illes que, el 1984, quan la Federació anglesa va plantejar-se traslladar els partits de lliga a les vesprades dels diumenges, trencant el centenari costum dels dissabtes de futbol, s'hi alçaren veus de protesta de tots els estaments del joc a

Anglaterra, la més convincent i sincera de les quals va ser la de John Ritchie, jugador del Stoke City, que va dir: "Naturalment estic en desacord amb el futbol dels diumenges, això arruïnaria les meues nits de dissabte!"

Però la tradició britànica de beure unes pintes de cervesa després de disputar un partit de futbol a la calor d'un pub ha esdevingut un problema més seriós que el derivat d'una reunió d'amics fent-se unes copes. Fa dues setmanes, l'internacional irlandès Roy Keane es va sumar a la llista de jugadors de la Premier League que han confessat tenir problemes d'alcoholisme. En el seu llibre *Keane*:

l'autobiografia, va revelar que l'alcohol és el seu "major problema". El migcampista i capità del Manchester United s'ha fet famós en el futbol de les illes britàniques pel seu caràcter baralladís, que li ha suposat un bon nombre de sancions i, fins i tot, l'exclusió de l'equip nacional d'Irlanda que va jugar la passada Copa del Món a Corea i Japó per una forta discussió amb el seleccionador del seu país, Mick McCarthy.

Keane és l'últim esglaó d'una cadena de futbolistes alcohòlics que podria formar un equip potentíssim si algú gosara reunir-los al camp. Jugadors mítics, com ara Billy Bremner o Jimmy Johnstone, eren coneguts en la premsa sensacionalista del Regne Unit per celebrar desmesuradament les seues victòries als pubs. Però ningú com George Best, el sensacional extrem dretà del Manchester United de la dècada dels seixanta, que va aconseguir més fama fora que dins dels estadis. Best és considerat avui dia com el millor jugador nascut a l'Ulster de tota la història i, entre els seus trofeus com a futbolista, cal destacar la Copa d'Europa guanyada amb el Manchester l'any 1968. Però les seues conquestes més famoses van ser a les *boîtes* de Marbella, la ciutat on passava la major part de l'any. Bevedor compulsiu de combinats amb alcohol, Best va relacionar-se amb la *jet-set* de la ciutat andalusa i va dilapidar el seu talent entre glop i glop fins que el club el va acomiadar per indisciplina.

El camí de Best el seguiren involuntàriament altres jugadors britànics que, a la fi, reconegueren la seua dependència de l'alcohol i prengueren mesures contra la seua addicció internant-se en clíniques de desintoxicació. Va ser el cas de Tony Adams, veterà defensa i capità de l'Arsenal durant els noranta que va declarar la seua afeció a la beguda, com Keane, en la seua autobiografia. Adams va tornar als terrenys de joc després de passar dos mesos i mig en un centre de rehabilitació i va poder redreçar la seua carrera esportiva sense seqüeles en un gest que és considerat exemplar en el futbol britànic. Una cosa semblant li va ocórrer al seu company Paul Merson, qui va confessar que, a més de ser consumidor de cocaïna, arrossegava un problema d'alcoholisme i es va internar en una clínica.

La darrera convulsió ha vingut de la mà de Roy Keane. En la seua autobiografia el cervell del Manchester United assegura que és alcohòlic i que ha intentat lesionar jugadors rivals.

Jimmy Graves, ex del Tottenham i del Milan: "El meu personatge favorit de la història és un tal Smirnoff"

Altres figures del futbol anglès, com ara Gary Stevens, Paul McGrath o Alan Hudson, travessaren èpoques semblants i la seua confessió pública els va ajudar a superar l'addicció amb la posterior assistència mèdica i psicològica. També hi ha casos de jugadors que, encara que eren reconeguts bevedors, el seu rendiment sobre el terreny de joc no es ressentia massa. Com ara Bryan Robson, capità del Manchester United i de la selecció anglesa que va disputar el Mundial d'Espanya el 1982. El popular "Capità Mervelles", com era conegut popularment entre els aficionats, era capaç de jugar un partit i fer-ho bé després d'haver begut deu pintes de cervesa (cinc litres) la nit anterior. També tenia una inusual capacitat d'assimilar l'alcohol el davant Jimmie Greaves, que va jugar en diferents

equips durant la dècada dels seixanta, entre d'altres el Tottenham, el Milan i el West Ham. Greaves va ser un addicte a l'alcohol amb una desmesurada passió per la vodka, que arribava fins al punt de cercar als contenidors de fem les ampelles mig buides de la seua beguda favorita a l'eixida dels pubs. Amb el proverbial sentit de la ironia anglosaxó, Jimmy Graves va declarar en una entrevista que el seu personatge favorit al llarg de la història era "un tal Smirnoff".

Gascoigne: cervesa, xocolata i dones. Però el veritable hereu de George Best a les illes britàniques va ser el genial migcampista anglès Paul Gascoigne. De fet, el president del Newcastle, el seu primer club gran, va definir-lo com "un George Best sense cervell". Des dels seus començaments, el popular "Gazza" va atraure l'atenció de la premsa esportiva britànica tant per la seua habilitat amb la pilota als peus com per les seues extravagàncies fora del terreny de joc. Amic de la festa i d'embragar-se a la menor ocasió, Gascoigne es va sotmetre en incomptables ocasions a tractaments contra les seues tendències alcohòliques sense resultats i la seua prometedora carrera ha deixat, en el record dels aficionats, molts incidents i unes poques pinzellades de la seua qualitat com a futbolista.

Amb un important historial "delictiu" a l'esquena, el Lazio romà el va fitxar un any després de la seua enlluernant actuació al Mundial d'Itàlia de 1990, però Gascoigne va jugar poc al *calcio*. El dia que celebrava el títol de Copa d'Anglaterra del Tottenham que havia significat el seu adéu al futbol britànic, Gazza va caure a terra completament borratxo i es va trencar la ròtula, una lesió que el va apartar dels terrenys de joc durant gairebé un any. Mai no va ressorgir d'aquella lesió, perquè, quan semblava que s'havia recuperat per al futbol a les files del Glasgow Rangers, la denúncia de maltractaments que li va posar la seua dona, qui fins i tot va aparèixer a la coberta del *Daily Mirror* amb tres dits trencats, les dents partides i la cara desfigurada, tornaren la imatge del Gascoigne alcohòlic i violent.

Dos anys més tard, al Middlesbrough, un equip menor de la Premier League, es va trencar el colze en agredir un rival en un dels pocs partits que va jugar amb el seu equip pels tancaments en clíniques de rehabilitació. Va ser la mort professional d'un futbolista que va declarar que les seues principals virtuts eren "la cervesa, la xocolata i les dones".

L'exjugador del Liverpool i actual comentarista de televisió Michael Robinson va viure de prop la contradicció que es planteja entre un futbol superprofesionalitzat com el britànic i la seua permissivitat amb l'alcohol després dels partits. Robinson, educat en la cultura futbolística de les illes, pensa que el problema de l'alcoholisme en el futbol "és fruit de les contradiccions de l'ésser humà, que fan, per exemple, que un home casat i aparentment feliç se'n vaja de putes". Acostumat al ritm de la pinta després dels partits, Robinson creu que "la sensació quan es juga futbol és molt extrema, molt forta; has jugat un partit, has guanyat, la gent t'ha aclamat i, de sobte, tot acaba. Arriba el diumenge i pots necessitar alguna emoció forta, que pot ser una festa, unes cerveses o unes rialles. El problema és quan entres en aquesta dinàmica sense adonar-te'n."

Un degoteig de casos. Encara que el futbol britànic encapçala els escàndols derivats de l'abús de l'alcohol pels jugadors, el problema de la beguda al futbol no és exclusiu de les illes britàniques. La història del futbol és plena d'incidentes protagonitzats per futbolis-

tes en estat d'embriaguesa que han acabat a les primeres planes dels diaris. Com els tres jugadors del Torpedo de Moscou que l'any 1963, després d'una nit d'alcohol, van violar una jove. Tots tres (Sawuschkin, Koslov i Madjakan) foren suspesos a perpetuïtat per la seua Federació amb la pena de no poder jugar professionalment.

A la resta del món, el continu degoteig de notícies relacionades amb l'alcohol i el futbol dona una idea de la veritable dimensió del problema. Futbolistes empenyats per conduir borratxos (l'alemany Stefan Effenberg, el francès Patrice Loko o el suec Ralf Edstroem), festes als hotels on els excessos alcohòlics es combinen amb sexe (com l'escàndol que va esclatar fa poc amb el FC Barcelona a l'Hotel Hesperia de Madrid) o llegendes que parlen de la vida dissoluta d'algunes estrelles del futbol (Romàrio, Mijatovic, Suker) són alguns exemples que difuminen la frontera entre eixir a fer-se unes copes amb els amics els dies de festa i l'alcoholisme, un problema que, en el cas d'un futbolista professional, pot ensorrar la seua carrera.

Paco Gisbert

Un problema moral

Les drogues socials no alteren el rendiment esportiu, però el seu consum és molt penat. Com altres treballadors, els futbolistes en prenen.

Durant els anys noranta comencen a aparèixer els primers casos de dopatge amb cocaïna i haixix al món del futbol. "Quan Maradona jugava a la lliga espanyola, no hi havia controls antidopatge reglamentats", diu el metge de la selecció espanyola d'handbol i membre de la Comissió Nacional Antidopatge Ignasi Nebot, "i aleshores era més senzill amagar un positiu per drogues socials que ara, quan el Consell Superior d'Esports alerta si detecta algun positiu que no s'ha fet públic". Amb l'escàndol Maradona, les federacions esportives es troben de sobte amb un problema moral que encara provoca discussions sobre la incidència d'aquestes drogues en el rendiment dels esportistes.

Eric Cantona, l'impulsiu i carismàtic jugador de la selecció francesa i del Manchester United, va ser l'iniciador del debat. Arran dels nombrosos casos de positiu amb nandrolona, un anabolitzant androgènic que millora la capacitat muscular dels esportistes, Cantona es va despenjar amb unes manifestacions en què defensava l'actitud de Diego Armando Maradona enfront dels futbolistes que s'injectaven nandrolona: "M'estime més algú que consumeix cocaïna un dimecres i juga al futbol el cap de setmana per guanyar. Jo respecte Maradona més que algú que fa servir les drogues per guanyar, i pense que s'ha comès una errada amb ell. M'agrada aquest tipus de persones, jugadors que no fan servir les drogues per intentar guanyar."

